

Opvangcrisis: dringend oplossingen gevraagd voor niet-begeleide minderjarigen

Het Kinderrechtencommissariaat krijgt elke dag zorgwekkende meldingen over de opvangcrisis. Een aantal van onze bezorgdheden signaleerden we reeds vorige week. Omdat de meldingen blijven komen over de manier van selecteren van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en het tekort aan (gepaste) opvangplaatsen voor deze groep, besluiten we opnieuw aan de alarmbel te trekken. Het is vandaag zover dat, ondanks de inspanningen van Fedasil, kwetsbare minderjarigen geen opvang krijgen door de overheid, terwijl zij daar recht op hebben. We blijven herhalen dat er dringend oplossingen nodig zijn.

Het Kinderrechtencommissariaat blijft elke dag verontrustende signalen krijgen over het tekort aan opvangplaatsen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die internationale bescherming willen vragen in ons land. We gingen ook ter plaatse kijken. Omdat het opvangnetwerk vol zit, kan enkel een beperkt aantal mensen een asielaanvraag indienen en een opvangplaats toegewezen krijgen. Het gaat niet alleen om alleenstaande mannen, maar ook reeds om niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. De verschillende vormen van selectie binnen de kwetsbare groep van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, verontrust ons enorm.

De eerste vorm van selecteren is het toepassen van extra kwetsbaarheidscriteria binnen de kwetsbare groep van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen om zo voorrang te geven aan kinderen die extra kwetsbaar zijn. Dit gebeurt tijdens verlof-of stakingsdagen en na de kantooruren.

Maar ook op gewone dagen, wordt soms een selectie onder de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen toegepast. Op basis van uiterlijke kenmerken, wordt er geoordeeld of de jongere al dan niet minderjarig is.

Lijkt dat niet zo te zijn, dan wordt de jongere weggestuurd en moet hij aanschuiven in de andere rij. Het gaat niet alleen om personen die er manifest meerderjarig uitzien, maar ook om jongeren die er wel degelijk minderjarig uitzien of waar er misschien twijfel kan zijn. De afgelopen weken zorgden de NGO's op het terrein via informele contacten dat deze jongeren toch binnen geraakten als ze er in de ochtend niet in slaagden. Maar wat gebeurt er met NBMV die niet zo assertief zijn om organisaties aan te spreken, of met NBMV die NGO's zelf niet oppikken? Het risico is dus groot met deze wijze van selecteren dat er verschillende minderjarigen uit de boot vallen, zeker als er geen organisaties aanwezig zijn die dit volgen.

Deze manier van selecteren staat in schril contrast met wat artikelen 6 en 7 van de Voogdijwet voorschrijven, namelijk dat elke overheid die kennis heeft van de aanwezigheid van een persoon die er jonger uitziet dan 18 jaar of verklaart jonger dan 18 te zijn, de Dienst Voogdij op de hoogte brengt. Als er ernstige twijfel over de leeftijd van de minderjarige is, dan kan nadien de Dienst Voogdij dit medisch laten testen volgens de geijkte procedure (art. 7 Voogdijwet). Deze manier van selecteren zorgt ervoor dat sommige jongeren die verklaren jonger dan 18 te zijn, niet worden gesignaleerd aan de Dienst Voogdij.

Vandaag ging de selectie als volgt: de eerste niet-begeleide minderjarigen in de rij werden opgevangen in functie van de beschikbare plaatsen. Sommige kinderen en jongeren die een opvangplaats kregen, kwamen terecht in een niet-geschikte opvangplaats: zij stroomden onmiddellijk door naar de tweede opvangfase zonder enige vorm van observatie of kregen plaats in centra voor volwassenen. Nog andere kregen vandaag helemaal geen opvangplaats, hoewel zij hier recht op hebben. Ze werden wel gesignaleerd aan de Dienst Voogdij. Opnieuw zijn het de NGO's die momenteel op zoek gaan naar opvang voor deze minderjarigen en proberen te vermijden dat ze op straat belanden.

Binnen het opvangnetwerk van NBMV wordt het aantal beschikbare plaatsen steeds kleiner. Er is de grote vrees dat het doorheen december steeds moeilijker wordt om NBMV een (aangepaste) plaats aan te bieden. We blijven herhalen dat er dringend oplossingen nodig zijn. Het recht op opvang voor heel wat minderjarige asielzoekers is onvoldoende gegarandeerd. Wie asiel wil aanvragen en opvang vraagt, moet die ook kunnen krijgen. Maak dringend werk van noodopvang voor alle niet-begeleide en begeleide asielzoekers zodat er niemand meer op straat slaapt. Maak een einde aan de extra kwetsbaarheidscriteria binnen de kwetsbare groep van niet-begeleide minderjarigen. Voorzie in gepaste opvang voor alle minderjarigen. Op lange termijn vragen we structurele opvangplaatsen die rekening houden met de noden van de verschillende groepen asielzoekers om het herhaaldelijk voorkomen van deze crisissen een halt toe te roepen.